

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Az állam és az alkoholizmus.

Zombor, 1907. aug. 15.

Mégis mozog a föld. Egymásután három jelét is látjuk, hogy jelenlegi kormányunk komolyan mérlegeli a társadalom összes rétegeiben dúló alkoholizmus veszedelmeit s merő fiscusi szempontokból nem zárkózik el azoknak a rendszabályoknak életbeléptetésétől, melyekkel a külföld államai már jóval előbb megpróbálták a társadalompusztító méreg fogyasztását korlátok közé szorítani s a jövőendő nemzedéket degeneráló hatása alól kivonni.

Egy belügyminiszteri rendelet arra szólítja fel a törvényhatóságokat, hogy községenként mértékletességi egyesületeket szervezzenek a nép részére. Kezdetnek ez is valami, bár a külföldi példák azt bizonyítják, hogy a mértékletességi egyesületek nem alkalmasak a hatalmas ellenség leküzdésére. Künn is eleinte az alkohollal való visszaélés, az iszákosság ellen vették fel a küzdelmet, de csakhamar arra a tapasztalatra jutottak, hogy egyenesen az alkohollal való élés, az ivás-szokás ellen kell harcba szállani, ha szabadulni akarunk az alkoholnak egyéni és faji elkorcsosodást, anyagi és erkölcsi züllést okozó mérgétől. A statisztika szerint a mértékletesség alapján szervezett egyesületek és tagjaik száma folyton csökken s az abszolút absztinenciát vallók és követők száma egyre szaporodik a külföldön, úgy annyira, hogy míg 1844-ben csak Sziléziában 500,000 egyén tette le a mértékletességi esküt, ma az egész világon egészben véve csak 91,000 fel- esküdt mértékletes van. Mi tehát akkor akarunk rátérni a mértékletesség gyakorlatosványára, mikor odakünn már átvágnak róla a teljes tartózkodás széles és biztos országutjára.

Nagyobb örömmel vettünk tudo-

mást arról a hírről, mely szerint a pénzügyminiszter engedve a törvényhatóságok ostromainak, kész a vasárnapi munkaszünetet kiterjeszteni a pálinkás butyikokra. Igaz ugyan, amit Hürlimann mond a pálinka- és a sör vagy borivóról, hogy „a pálinkaivó arabs telivéren, a sör- vagy borivó ellenben lassan poroszkáló gebén lo- vagol, de azért mindakettő bizonyosan eljut a célhoz, csak különböző idő alatt“, mindazonáltal nem szabad ki- csinylenünk ez intézkedés üdvös voltát. Nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a társadalom zöme, a munkásnép milliói heti keresményüket ne vihessék egyenesen az ördög oltá- rára áldozatul s a szabadon kínálkozó csábító alkalom ne dönthesse romlásba őket magukat s a nyomor és züllés fertőjébe családjukat.

Egy harmadik rendelet a vallás és közoktatásügyi miniszteré. Lelkiismeretes és pontos kimutatást követel az iskoláktól a növendékekről, kik absztinensek, kik alkoholosak; az utó- biak szokványos ivók-e vagy csak rendkívüli alkalmakkor isznak; az al- koholosak mennyit isznak s minő ha- tással van az alkoholélvezet tanulá- sukra és magaviseletükre. Az adatgyű- jtés célját nem mondja meg a rendelet, de bizunk a miniszter lelkiismeretessé- gében, hogy az előreláthatólag szomorú adatok tanulságait nemcsak tudomásul veszi, hanem az ifjuság megmentésére a kellő óvintézkedéseket is meg fogja tenni. A külföld példája világosan megmondja, mit kell tennie.

Az északamerikai egyesült államok összes iskoláiban kötelező a *scientific temperance instruction* s már 1897-ben 16 millió gyermek részesült az okta- tásban s a tanítás nyomán számos gyermekekből álló *temperance legion*

keletkezett. Angliában 1901-ig 3.800,000 tanulónak és 117,000 tanítónak 34,800 előadást tartottak. Franciaországban a mértékletességet célzó iskolai oktatást 1897-ben vezette be Rambaud s 1900- ban már 700 volt a mértékletes egye- sületek száma. Európa többi országai- ban is mindenütt folyamatban van az antialkoholos oktatás, de különösen követésre méltó módon Svéd-, Norvég- és Finnországban.

Ha a miniszter a külföld példáit s a kérdést legalaposabban ismerő Good Templar Rend nagypáholyának tanácsait figyelembe veszi, amiben nem kételkedünk, akkor — hisszük — iskoláinknak nem kell majd szégyen- kezniök e téren való elmaradottságuk miatt s akkor bizalommal nézhetünk egy testileg és lelkileg egészséges nem- zedékből alakuló társadalom szebb jövője elé.

H i r e k.

Kinevezés. A király az igazságügyimi- niszter előterjesztésére Lipóczy László szabad- kai törvénytörvénybírói jegyzőt a kisujszállási járás- bírósághoz albiróvá kinevezte.

Nagyboldogasszony. A tegnapi nappal megkezdődött azon ünnepkör, amely- ben folytonosan visszatér Magyarország pat- rónusának, Szűz Máriának napja. Kezdődik ez az augusztus 15-iki ünnepel, majd maga után vonja az ősz poétikus megemlékezését: Kisasszony napját, azután Mária szeplőtelen fogantatását, a Gyertyaszentelő és Gyümöles- oltó boldogasszonyt. Nagyboldogasszony a legfőbb Mária-ünnep, amelyen sok fohász, sok kérés száll a magasba orgonaszó, zso- lozsma közepett a Szűz Anyához, a magyarok égi patrónájához.

Irnokválasztás. Sajkásszentivá- non e hó 10-én Joszimovics Milenko tb. főszolgabíró elnöklése alatt Kovács Kázmér okleveles jegyzőt egyhangulag községi irnokká választották meg.

Zászlószentelés. Szeptember hó első napjaiban tartja az apatini ifjusági egyesü- let zászlószentelési ünnepségét. Az ünne- pélyre, amelynek Schmausz Endre volt főis- pán a védője, nagyban készülődnek. A műsort annak idején közölni fogjuk.

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődjé és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

Érettségi javító vizsgálatok.

A szegedi tankerületben az érettségi javító vizsgák a szegedi városi főgimnáziumban f. é. szeptember hó 9., 10. és 11. napjain lesznek.

Felsőbb leányiskola Zomborban.

Mint megbízható forrásból értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a zombori Szabad Lyceumnak a felsőbb leányiskola felállítására az engedélyt megadja, úgy hogy a f. évi szeptember hóban az első osztály okvetlenül meg fog nyitni. Akik négy elemi osztályt végeztek leányaikat az intézetbe adni óhajtják, forduljanak Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanárhoz, ki a kívánt felvilágosításokkal szívesen szolgál s a felvételi előjegyzéseket is eszközözi.

Gyászhir. Lapunk múlt számában megemlékeztünk, hogy özvegy Lippert Antalné folyó hó 12-én Herkulesfürdőn hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 14-én szerdán, nagy részvét mellett ment végbe a Szent-Rókus temető kápolnájából. A család a következő gyászjelentést adta ki: Piskárkosi és királydaróczi Szilágyi Lajosné szül. Draskovich Anna fájdalomtelt szívvél tudatja testvérei, férje és kis fia nevében is forrón szeretett nevelőanyjának özvegy Lippert Antalné szül. Draskovich Erzsébetnek folyó hó 12-én éjjel 1 órakor, életének 73. évében, Herkulesfürdőben hirtelen történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei Herkulesfürdőből Zomborba szállítatnak és ott folyó hó 14-én, szerdán délután 5 órakor a Szent-Rókus temető kápolnájából a családi sírboltba fognak örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig e hó 17-én délelőtt 9 órakor fog a zombori róm. kath. plébánia templomban az egek Urának bemutatni. Herkulesfürdő, 1907. évi augusztus 12. Áldás emlékére, béke hamvaira!

Az alkohol ellen. Szenttamáson e hó 18-án délután 3 órakor népgyűlés lesz, amelynek egyetlen tárgya küzdelem az alkohol ellen.

A titeli közbégőhid. Titel községben a jelenkor igényeinek megfelelő vágóhid épült, mely Széllinger Antal járási m. kir. állatorvos vezetésével e hó 10-én a forgalomnak átadott.

A csajkások pöre. A titeli csajkások pörében nevezetes fordulat állott be. Az újvidéki törvényszék ugyanis most Molnár Géza előadó bíró részletes ismertetése alapján megállapította, hogy a kérdéses terület őfelsége nem a jelenlegi községeknek, hanem a határon túl fekvő katonai családoknak adományozta. Elrendelte tehát, hogy ezen földbirtok a jogosult családok nevére irassék. Az ügy természetesen a felsőbb fórumok döntése alá is kerül.

Beszélő számok. A m. kir. központi statisztikai hivatal most tette közzé az 1900. évi népszámlálási nagy műnek 3. és 9. kötetét. Belőlök azt az örvendetes tanúságot vonhatjuk le, hogy a magyarság gyarapodása, erősödése, kulturális fejlettsége folyton emelkedőben van, még pedig nagyobb arányban, mint bármelyik más nemzetiségnél. Mig ugyanis a magyarság 1880 óta 34:1 százalékkal szaporodott, addig a nagyobb számban képviselt nemzetiségek közül az oláhok csak 13:7, a tótok 9:4, a németek pedig 8:9 százalékkal szaporodtak, ami 2:1% különbséget jelent a mi fajunk előnyére. A magyarság szaporodása jórészt a magyar elem erősebb propagatív erejének tulajdonítható, amihez hozzájárul természetesen mint nem utolsó eszköz, a beolvasztás is. Milyen szép eredmény lenne elérhető rövid időn belül, ha nem csinálna sorainkban olyan rémitő pusztítást épen a — kívándorlás!

Halálos bukás. Kugler János ósziváci lakos a múlt hétfőn a fiával babot hozott haza a földjéről. A babra kukoricaszárat tettek és Kugler erre ült. A kocsinak egy zökkenésére azonban Kugler kibukott a kocsiból az árokba, még pedig oly szerencsétlenül, hogy zuzodásaiba belehalt.

A sajkáslaki jegyző visszahelyezése. Ivencz Frigyes sajkáslaki jegyzőt annak idején fölfüggesztették állásától. Vojnits István alispán a napokban újból visszahelyezte állásába.

Rekviem. Özv. Lippert Antalné szül. Draskovich Erzsébet urasszony lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 17-én, szombat délelőtt 9 órakor fog a róm. kath. plébánia templomban bemutatni.

Kadétok szomorúsága. A hadügyminiszter ur, úgy látszik, nem szereti annyira a pelyhedző állu kis kadetokat, mint a társaságbeli leányok. Ha a leányokra bízónok a dolgot (vagy éppenséggel a lányos mamákra), minden tiszthelyettest őrnagygyá léptetnének elő. Vagy legalább is főhadnaggyá. „Mert igazán komisszág, esicsérgik a leányok, hogy a kis kadét olyan kevéske fizetést kap. Mikor a virágszámlája is többet tesz ki havonta szegénykének, mint annennyi a zsoldja!” Hát ez igazán csunya dolog és a mogorva hadügyminiszter most meg már minden tiszthelyettest az öngyilkosságba akar kergetni. Kiadott egy csunya rendelkezést, hogy a kadetokat ezentul legalább két esztendői tiszthelyettesi szolgálat után nevezik csak ki hadnagyokká. Előbb semmiesetre sem; legföljebb később. Ezért olyan nagy mostanság a kadétok szomorúsága, ami egyúttal a leányok bánata is.

A gabonatermés Bács megyében. Nálunk még mindig nagy szárazság uralkodik, azért a hordási és eséplési munkálatok igen gyorsan haladnak. A természet eredmény nem valami jó. Buza lánconkénti termése különböző; helyenkint 6—8 métermázs, helyenkint 9—11 métermázs. A zab pedig szintén rosszul fizet, lánconként 5—7 métermázs. A buza minősége jó (sulya 76, 78 és 80 klg.), a zab minősége rossz, sok a léha mag. A kukoricák nem a legjobbak és ha még az idő esőre nem fordulna, akkor igen rossz termésre van kilátásunk.

Villámcsapás. A múlt vasárnap éjjel a cservenkai r. templomba a villám lecsapott és a menyezeten elhelyezett tizparancsolatot szétzdulta.

A hódási főszolgabíró fogata. Pécsről írják: A kisköszegi átkelési revben szomorú végű szerencsétlenség játszódott le a napokban. Szemző Károly hódási főszolgabíró, aki fogatán Zomborból Kisköszegre érkezett, azt az utasítást adta kocsisának, hogy lovait usztassa meg a Dunában. A kocsis eleget is tett ura parancsának s a fogatot behajtotta a Dunába, de olyan távolságra merészkedett, hogy a lovak elvesztették lábaik alatt a talajt s a mély vízben fogatostul nyomtalanul eltűntek. A kocsis uszva a partra menekült ugyan, de a fölötti félelmében, hogy gazdája elfogja bocsítani szolgálatából, a község határában egyik fára felakasztotta magát. Szerencsére az uton járók még idejekorán észrevették az öngyilkossági kísérletet és sikerült nekik a kötelet, amelyen az elkeseredett kocsis már vergődve csüngött, elválni s őt az életnek megmenteni. A kétségbeesett embernek kárvallott ura megbocsátott.

Megölte a villám. Megrendítő szerencsétlenség történt szombatrői vasárnapra virradó éjszaka Ferbach Jánosnak a topolyai országot menten fekvő tanyáján Tóth András éjjeli őr a rettenetes égháboru elől a tanya egyik szalmakazlába bujt. A villámok sűrűn cikáztak. Egymásután három helyen esaptak le. Beleesapott azon kazalba, amelybe a szerencsétlen ember menekült. Egy pillanat alatt lángba borult a kazal. Az éjjeli őr talán még akkor sem bírt volna megmenekülni, ha a villám nem sújtotta volna agyon. Mikor a kazal leégett, megtalálták a teljesen szénné égett holttestet. A megboldogult éjjeli őr nyole árvát hagyott maga után. Temetése e hó 12-én nagy részvét mellett ment végbe Kossuthfalván.

Lebukott a harmadik emelet-ről. Az ujonnan épült jánosalmi gőzmalom felszerelésénél nagy szerencsétlenség történt. Háász Sándor, budapesti asztalos-segéd a szerelésnél segédkezett a harmadik emeleten. Munkájában megszedülhetett, s a magasból oly szerencsétlenül bukott le, hogy a ballábát eltörte és az állát beleütötte az alsóbb állvány kiálló deszkájába. A szerencsétlen munkást Budapestre szállították.

Kamarai hírek. A szabadkai ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy dr. Hahn Izidor szabadkai, dr. Nagy Ákos palánkai és dr. Mariánovich Endre titeli ügyvédek az ügyvédek lajstromába iktatta, továbbá, hogy Czedler János zombori ügyvédet saját kérelmére az ügyvédek lajstromából törölte.

Községi közigazgatási tanfolyam. A pécsi községi közigazgatási VIII. tanfolyam f. é. szeptember hó 1-én nyílik meg. Jelentkezhetni a felvételre szóval vagy írásban f. é. augusztus hó 26-tól 31-ig a tanfolyam igazgatóságánál (vármegyeház). Gondoskodva van, hogy a tanfolyami hallgatók a legjutányosabb áron kifogástalan ellátásban részesüljenek havi 44—46 koronáért és pedig közös étkezés és 3—4-ként való külön lakás mellett. Egyenként való külön teljes ellátás, reggeli, ebéd (hétköznap 3 tál étel, vasár- és ünnepnap 4), vacsora, lakás, fűtés, kiszolgálás havonként 50 koronáért kapható. Teljesen vagyontalan hallgatók részben törvényhatósági, részben állami ösztöndíjban részesíttetnek. Jelen tanévben 31 hallgató közül 25 kapott ösztöndíjat, havonként 20—40 koronát. A keresetre utalt hallgatók közhivatali és egyéb irodákban való kisegítői alkalmaztatására itt bő alkalom kínálkozik. A most lefolyt tanévben 17 hallgató kapott irodai alkalmazást napi 2—4 órai munkára, havonkénti 25—30 korona fizetés mellett. A tanfolyam igazgatója: Kozsits Kamil, Baranyavármegye alispánja; tanfolyami előadók: Auguszt Ferenc h. pénzügyigazgató, Deutsch Kornél főszámvéve, dr. Kozsits Ákos tiszti főügyész, Nagy Jenő ügyvéd, Pintér Ferenc árvaszéki elnök, dr. Rásky Béla ügyvéd, dr. Szivér István tb. megyei főjegyző, dr. Tróber Aladár Pécs sz. kir. város főjegyzője, Vadnai Jenő tb. megyei főjegyző, dr. Záray Károly Pécs sz. kir. város közigazgatási előadója, keresk. és iparkamarai titkár.

A szabadkai vásár napja. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Szabadka szab. kir. városban a folyó évi szeptember 8—9. és 10-ére eső országos vásár ez évben kivételesen szeptember 1—2. és 3-án tartassék meg.

A vasárnapi pálinkamérés betiltása. A pénzügyminiszter terjedelmes memorandumot dolgoztatott ki, amelyben pálinkamérések vasárnap és ünnepnapokon való nyilvántartását kívánja korlátozni. A pénzügyminiszterium a memorandumot megküldötte már a kereskedelemügyi miniszteriumnak is, mint amelynek ressortjába tartozik a munkaszünetre vonatkozó ügyek elintézése. A pénzügyminiszter a memorandumban nagyfontosságú, melyreható elveket hangoztat s hajlandóan mutatkozik ahhoz, hogy az égetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepek mindkét napján délelőtt 10 órától kezdve egész napra beszüntetessék, míg a közönséges pálinka kimérése ezen a napokon teljesen eltiltassék. Abba is hajlandó a miniszter belemenni, hogy ezentul már az italmérési engedélyek kiadásánál olyan megszorító rendelkezések léptetessenek életbe, hogy kihágások dolgában visszaeső üzletesektől elvonassék az italmérési engedély. A pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a közhangulat nyomásának engedve határozta el magát a tervezett reformok életbeléptetésére, mert a vidéki törvényhatóságoktól egyre sűrűbben érkeznek ez irányban a fölirotok.

Bicskázó gyerkőcök. Nap-nap után rémes eseteket hallunk az éretlen gyerkőcök verekedéseiről. Vasárnap délután Moholon a 18 esztendő KISS Károly pusztá legénykedéséből megölte Radulovszky Grújót. A fiatal gyerek épen szembe jött KISS Károllyal. Mikor melléje ért, KISS a nyitott bicskát markolatig beledöfte Radulovszky szívébe. A szúrás nyomán hatalmas vérsugár buggyant elő s Radulovszky egy jajkiáltás nélkül holtan bukott a földre. — Egy másik eset Ujvidéken történt. Drágyits Vása 12 esztendő gyereke afelett haragjában, hogy pajtása, Pertics Ilija nem jött el hozzá a pontos időben madárfészket keresni, fogta a bicskáját és pajtását hasba szurta. A szegény fiu most élet között lebeg.

Az ivás áldozata. Megdöbbentő haláleset zavarta meg a napokban egy szabadkai lakodalom jókedvét. A mértékletlen, virtuskodó ivás ölte meg a lakodalom egyik vendégét, Hubert Bernát szabadkai bognárt. Hubert Bernát, mint a lakodalom egyik vendége, éjfélig a lányos háznak volt a vendége. Természetesen ivás volt annyi, hogy már elég is lehetett volna. Éjfélikor szokás a lányosház vendégeit elmenni s a vőlegény szüleinek a házába vezetik az összes vendégeket. Ezekkel a vendégekkel tartott Hubert Bernát is. A vőlegény házában kezdődik csak az igazi ivás. Persze Hubert nem akarta, hogy más legyen az ivásban a lakodalom hőse. Hogy megmutassa mennyit tud inni, egy hajtókára két liter bort ivott meg. A mértékletlen ivás után néhány perc múlva annyira rosszul lett a szerencsétlen, hogy kénytelen volt lefeküdni. Fekvőhelyén meg is halt, agyszélhűdés érte a sok ivástól. A vendégek eleinte azt hitték, hogy alszik, csak később vették észre, hogy meghalt.

Tűz. Nagy tűz pusztított a múlt héten Pilszanovits József alsóroglaticai birtokán. A tűz martalékaul körülbelül 2400 korona értékű takarmány esett.

Elfogott tolvaj. Hegel Vilmos bácsfeketehegyi lakos Budapestről hazafelé utazott. Utközben egyszer csak észrevette, hogy kettősfedelű aranyórája és aranylánc, melyeknek értéke 340 korona, eltűnt. Szemlét tartva utitársai között, egy 20 éves suhanera gyanakodott. Gyanuját igazoltnak is találta, mikor Kelebián észrevette, hogy a suhanca az állomáson ellenkező oldalon kiugrott s eltűnt. Azonnal feljelentette az esetet Szlatkai Pál csendőrmesternek. Az ügyes és buzgó csendőrmesternek gyorsaságával sikerült elfognia a menekülő tolvajt. Megmotozása alkalmával megtalálták nála az órát és a láncot, ezenkívül nagyobb mennyiségű pénzt, egy ezüst kávé szervizt és I. L. betűkkel jelzett asztalkendőket is találtak nála. A rendőrség azt hiszi, hogy utazó szerb tolvaj került a kezei közé. A fiatal tolvaj ozorai illetőségű és Sarudi Jánosnak hívják.

Sok a madár. Egyik közelfekvő község környékén egy szép napon megjelent az egyik buzafield szélén egy öreg hölgy, kis állványt állított fel, festéket vett elő és szó nélkül elkezdte festeni a buzafieldet. A buzafield nyugodtan tűrte ezt, sőt tűrte a gazda is, aki a buzafield volt. A békés munka tehát zavartalanul folyt nap-nap után. Skiccek készültek, majd egy napon megjelent egy nagyobb vászon és elkezdődött maga a kép. Mikor ezt festi az öreg dama, odamegy hozzá egy másik paraszt, illetlenül kalapot emel és így szól:

— Megkérem alázattal a nagyságát, sziveskedne az én földemet is lepingálni.

A hölgy nagyot néz:

— Miért?

— Hát — mondja nagy zavarban a paraszt, miközben végignézi a hölgy libegő kócos haján, nagy porköpenyén és rettenetes kalapján — sok erre a madár . . .

Művészet — Irodalom.

Igazság. Megjelent az Igazság f. évi augusztus havi száma a következő tartalommal: A magyar asszonyok prókátorai: A Budán össze gyűlt rendekhez — Rudnyánszky Gyula: A gyáva — Zádor Pál: Kereszt és kard. — Szabolcska Mihály: Akácia virág — Szerkesztői jegyzetek: A sarki hordár. A cigánykérdés. A csendőrkérdés — Művészet. Irodalom. — Szerkeszti dr. Pataj Sándor. — Ara egész évre 2 korona

A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 4-iki legújabb száma pompásan sikerült képeket hoz Eberhardról, gróf Apponyi Albert otthonáról s a kiváló államférfi családja körében is több képen örökíti meg. Mikszáth és Pekár nagy regényei mellett egy nagyobb angol regény is folyik a lapban, melynek tartalmát ezeken kívül is számos szépirodalmi közlemény élénkíti. Közleményeket közöl Zempléni Árpádtól, Telekes Bélától (az utóbbi a napokban Amerikában meghalt nagy hírű zsidó költő, Morris Rosenfeld egy szép versét fordí-

totta le). Szebenyei Józseftől novellát közöl, a napokban elhunyt vitéz 48-as ezredesről, Figyelmessyéről visszaemlékezéseket, s ugyanezt Petőfi halála napjáról. Képekben is bemutatja az iparművészeti iskolában rendezett eszikeverési tanfolyamot, s hogy a szenzációs időszaki illusztrációktól sem maradjon hátra, néhány igen érdekes képet közöl a múlt napokban történt kőbör cigány razzjáról is s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték. Képtalány, Egyveleg stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára egy negyedévre 4 korona, a „Világkrónika“-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4 szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

CSARNOK.

Leányálmok.

I.

Karodat karomba öltve
Járunk kiűn a fák alatt,
Lomb a fákon, csillag szellő,
Minden olyan hallgatag.

Csendes esti béke őrzi
A viruló szirmokat,
Édes ajkad mégse nyugszik:
Csókot kér és csókot ad.

II.

Bújdosik a lelkem téled
Messze, messze,
Hogy az üdvöt, mely veled szállt,
Ne keresse . . .

De visszatér, mégis ott van
Mindig nálad,
Siro szellő szárnyán röpül
Teutánad . . .
Sírva megy és sírva jön meg
A nagy utról,
Siro felhő könnyet hoz-e
Galambtól . . .

III.

Hull az eső lágyan
Csendesen szitál,
Szomorú a szellő
Halkan sirdogál.

Csupa harmatkönnny lesz
Levél és virág,
Szomorú, sötét már
Az egész világ.

Hűvös esépp áztatja
Végig arcomat:
Ugy megborzadok, — tán
Éngemet sirat . . .

Dr. Radványné Ruttkay Emma.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

VI. SZÁMU KIMUTATÁS.

Áthozat 3346.68 K

64 **Béreg község gyűjtőivén:** Alymásits Márk 50 fil., Bedsula Bálint 2 kor., Béreg község mint testület 10 kor., Dekity Illés 1 kor., Glica Mor 1 kor., Grosser Lajos jegyző 2 kor., Grosser Lajos bíró 1 kor., Foch Mária tanítónő 1 kor., Lorbach József 1 kor., Matheisz István 1 kor., Roth Mátyás 1 kor., id Samsálovits László 1 kor., Spitzer Géza 2 kor., Schochter Mihály 50 fil., Smetka Antónia óvónő 2 kor., Zsivich Márton pénztárnok 1 kor., összesen

30.— K

65 **Dr. Kovachich József bácsalmási ügyvéd gyűjtőivén:** dr. Kovachich Jozset

4.— K

66 **Brassói m. kir. pénzüggigazgatóság gyűjtőivén:** Baresay Akos 1 kor., Buc Jenő 60 fil., Florea

Anré 50 fil., Havas Gyula 50 fil., dr. Káldor Tivadar 1 kor., Kertay Viktor 50 fil., Sára Aladár 50 fil., Szenti Bálint 2 kor., összesen

6.60 K

67 **Nagyszebeni m. kir. állami erdőhivatal gyűjtőivén:** Bakos Vilmos 50 fil., Campeán János 50 fil., Henrich Győző 50 fil., Lencsés Ambrus 50 fil., Plachy Teofil 50 fil., Sümegh Ignác 1 kor., Schmotzer János 50 fil., Schwartz Rezső 50 fillér, összesen

4.50 K

68. **Cserneki és tarkeői gróf Dessewffy Dénes Királytelek gyűjtőivén:** gróf Dessewffy Dénes

10.— K

69. **Cserneki és tarkeői gróf Dessewffy Béla Királytelek gyűjtőivén:** gróf Dessewffy Béla

10.— K

70 **Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete gyűjtőivén:** A Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete Részvénytársaság

20.04 K

71. **Dr. Udvardy László egri jogtanár gyűjtőivén:** dr. Udvardy László

3.— K

72. **Pozsonyi m. kir. erdőfelügye-
lőség gyűjtőivén:** Matusovits Péter

3.— K

73. **Törökbecsei ármentesítő társulat gyűjtőivén:** Luxeder György 1 kor., Sarró Gyula 1 kor., Sebestyén Károly 1 kor., Szilágyi Zsigmond 2 kor., összesen

5.— K

74. **Moskovitz Iván orsz. képviselő Alsó-Körtvélyes, gyűjtőivén:** Moskovitz Iván

5.— K

75 **Miskolci kir. törvényszék gyűjtőivén:** Lohoczky Sándor

2.— K

76 **Debrecen szab. kir. város gyűjtőivén:** Debrecen sz. kir. város

50.— K

77 **Dr. Bajay Amand miskolci minorita rendház főnök gyűjtőivén:** dr. Bajay Amand 1 kor., A kir. kath. gimnázium IV. oszt. tanulói 1 kor., Minorita rendház 1 kor.

3.— K

78 **Zombori első Önszegélyző Szövetkezet gyűjtőivén:** Zombori első Önszegélyző Szövetkezet

20 — K

79 **Pesti izraelita nőegylet gyűjtőivén:** Pesti izraelita nőegylet

5.— K

80 **Allaga Ottó bajai ügyvéd gyűjtőivén:** Allaga Ottó

5.— K

Összesen 3532 82 K

Vujevich Alajos,
pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

A palonai (Bács-Bodrog megye) róm. kath. népiskolánál a kántor-tanítói állomás nyugdíjaztatás folytán megürült, melyre **augusztus hó 25-ig** pályázatot hirdetek. Ezen állás jövedelme: 10 k. hold és 63 □-öl föld haszonélvezete adóteherrel. (1 hold 1600 □-öl) Kézpénzfizetés 681.80 korona, 4 kocsi széna (megváltva 56 korona). Stóla-jövedelem. Szabadlakás: 3 szoba, konyha, pince, kamara, padlás, gazdasági épület, kert (490 □-öl) udvar. Kötelességei: A plébániai összes isteni tiszteleteknél orgonálni, énekelni, szóval mindennemű kántori teendőit végezni, ostyát sütni, betegekhez menni. Az iskolaszék által kijelölt mindennapi és ismétlő osztályokat vezetni. A magyar, illyr és német nyelv ismerete szükséges. A választásnál a próbán megjelenni. A tanítói és kántori oklevéllel ellátott, szabályszerűen felszerelt kérvények a palonai róm. kath. iskolaszékre címezve Nt. Fuchs József esperes plébános urhoz Hódásgra küldendők.

Meghívó.

A ZOMBORI I. ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET
1907. évi szeptember hó 1-én d. e. 9^{1/2} órakor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyhez a szövetség tagjait tisztelettel meghívja.

Zombor, 1907. augusztus hó 11-én.

Scherer Rezső, jegyző. **Bittermann Nándor,** igazgató.

Tárgy: A szövetség kebelében zálogintézet felállítása. 3-2

ELADÓ TÉGLAGYÁR.

Kossuthfalván (Ómoravica) ujonnan épült **körkemence** kitűnő cserép- és tégláégető anyaggal, jó üzletkörrel, fele része jutányos áron eladó. Bővebbet Zomborban, **Árok-utca 12.**

Boroshordók

egyszer-kétszer használva minden nagyságban kaphatók 10-8

Schmidt János
vendéglősnél Bácsfeketehegyen
3 kr.-tól 5 kr.-ig literenként.

2304/kig. 1907. sz.

Hirdetmény.

Nádálja község képviselőtestülete a vármegye törvényhatósági bizottságának 8084/alisp. 551/jkvi 1907. számú véghatározata alapján egy községi óvoda felépítését határozván el, annak előállítását céljából ezennel árlejtést hirdet és felhívja mindazokat, kik ezen épület előállítását elvállalni óhajtják, miszerint **a folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor** Nádálja község tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen jelenjenek meg.

Kikiáltási ár 8678 kor., melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt óvadék gyanánt leteendő.

A közelebbi árlejtési feltételek, költségvetés és műszaki iratok a hivatalos órák alatt Nádálja község jegyzői hivatalában betekinthetők.

Nádálján, 1907. augusztus 10-én.
Kekezovich István, jegyző. **Kosztits Milán,** bírő.

FIGYELMEZTETÉS!

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

INTERNÁTUS

(DEÁK OTTHON)

létesül egy gimnáziumi és egy kereskedelmi iskolai tanár felügyelete alatt. —

Az ellátási díj **havi 40 korona.**

A t. szülőknek felvilágosítással és prospektussal szolgál

dr. Pólay Vilmos,

az internátus igazgatója.

194—*—12

2804. kig. 1907.

Pályázati hirdetmény

Bajmok község előjárósága két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet. Az állások javadalmazása egyenként évi 600 (hatszáz) korona, mely havi utólagos részletekben folyósítatik a községi pénztárból. A felszerelést és a ruházatot szintén a község adja.

Felhívtnak a pályázni óhajtók, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal és katonakönyvvel felszerelt kérvényeiket az előjáróságnál **1907. évi augusztus hó 28-ik napjáig** nyújtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Bajmok, 1907. augusztus 13.

Jegyző szabadságon:

Kóky Károly,
s. jegyző.

Nagy József,
bíró.

! Eladó kukoricagörék. !

4 drb egyenként 12 m. hosszú, 2 m. széles és 2^{1/4} m. magas, teljesen új tölgyfa kukoricagöré eladó. — Bővebbet a tulajdonos:

Szauter Mihály

hentes, Apatin.

3-2

1544. szám. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1906. évi Ö. 335/10. számú végzése következtében néhai Bruck Adolf hagyaték ellen leltározott és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok és értékpapírok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1906. évi Ö. 335/16. számú végzése folytán Zomborban örökhagyó lakásán leendő eszközzésére **1907. évi augusztus hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1907. augusztus hó 4-én.

Styrum Mór,

kir. bír. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Tanuló leányok,

jobb családból valók, a jövő iskolai évre, teljes ellátásra fölvételnek egy helybeli uri családnál, ahol magyarul és németül tökéletesen beszélnek s használatra egy zongora is rendelkezésre áll. Bővebbet **Giffinger Antalnál Ujvidéken,** Petőfi-utca 6. 3-1

Faeladás

Gombos alatt, mintegy 8 kmnyire a kamaristyei dunaparton igen szép rakodóhelyen mintegy 800 öl tölgyhasáb, dorong és rövid tűzifa, nemkülönb 60 m³ hajófa (3"-es I-a pallók 10 m. hosszú.) azonkívül mintegy tízezer akó kádárfa, elsőrendű minőségben — nagyobb tételekben

eladó:

Schäffer József Antal
fakereskedőnel, APATINBAN.

3-1

5124/1907.

Pályázati hirdetmény.

Az ujvidéki járáshoz tartozó Termerin községben üresedésben levő segédjegyzői, továbbá az annak betöltésével netalán megüresedő másod segédjegyzői, illetve állami anyakönyvvezető helyettesi és az ennek betöltésével esetleg megüresedendő községi irnoki állásra **1907 évi augusztus hó 31-iki határidővel** pályázatot hirdetek.

A betöltendő állások javadalmazása a következő:

Segédjegyzői állás 1200 korona évi fizetéssel.

Segédjegyzői, illetve állami anyakönyvvezető helyettesi állás évi 1000 korona állami hozzájárulással.

Irnoki állás 840 kor. évi fizetéssel. Ujvidék, 1907. augusztus 10-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

254-2-2

4307. kig. sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Szenttamás községben lemondás folytán megüresedett községi irnoki állásra (pénztári segéd) ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket, esetleg eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelve és sajátkezűleg irt kérvényeiket hozzám **folyó évi szeptember hó 21-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása évi 1000 kor., mely összeg a község pénztárából havi előleges részletekben fizettetik ki.

Óbecse, 1907. évi augusztus hó 12-én.

Főszbirő szabadságon:

Dr. Kovatsits,
tb. főszolgabíró.